

INSTITUT FOR
MENNESKE
RETTIGHEDER

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
E-mail: nipi@jm.dk og nordatlantkontoret@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325719
MIKL@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 20/01334-2

19. MAJ 2020

HØRINGSSVAR OVER UDKAST TIL LOVFORSLAG OM ÆNDRING AF KRIMINALLOV FOR GRØNLAND OG RETSPLEJELOV FOR GRØNLAND

Justitsministeriet har ved e-mail af 12. maj 2020 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (Foranstaltninger til at forebygge og inddæmme smitte med covid-19 m.v.).

Med lovudkastet skabes der hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte regler om fravigelse af forpligtelser for det offentlige og privates rettigheder over for det offentlige fastsat i eller i medfør af kriminallov for Grønland eller retsplejelov for Grønland.

Med lovudkastet vil det bl.a. være muligt på kriminalforsorgens område at fastsætte regler om, at indsatte og tilbageholdtes ret til fællesskab og besøg m.v. midlertidigt kan afskæres helt eller delvist, hvis dette er nødvendigt for at forebygge eller inddæmme udbredelse af COVID-19 i kriminalforsorgens institutioner. Det vil endvidere være muligt at fastsætte regler om helt eller delvist midlertidigt at afskære overførsel af forvaringsdømte fra Danmark til Grønland.

Instituttet har bemærkninger til lovudkastets §§ 1-2 om muligheden for at kunne fastsætte regler om hel eller delvis afskæring af indsatte og tilbageholdtes ret til besøg.

Instituttet bemærker, at en hel eller delvis afskæring af indsatte og tilbageholdtes ret til besøg kan udgøre et indgreb i retten til respekt for familielivet efter artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention for den indsatte/tilbageholdte og for dennes familie – også selvom foranstaltningen er midlertidig.

Familielivet nyder ikke absolut beskyttelse efter artikel 8. Der kan således gøres indgreb i rettigheden, hvis indgrebet sker i henhold til lov, har et legitimt formål og er nødvendigt. I nødvendighedskriteriet ligger, at indgrebet skal egne sig til formålet og stå i et rimeligt forhold til formålet, herunder ikke gå ud over, hvad formålet kræver – som det også fremgår af lovudkastet (de specielle bemærkninger til §§ 1-3).¹

Hel eller delvis afskæring af besøg vil ske i henhold til lov og vil forfølge det legitime hensyn at beskytte folkesundheden. Afskæringen af besøg skal samtidig stå i et rimeligt forhold til hensynet til folkesundheden. I den forbindelse har det aktuelle antal smittede med COVID-19 og det forventede fremtidige antal betydning for vurdering af, hvilke indgreb der kan foretages, og hvor intensive de kan være.

I lyset af at der aktuelt ingen konstaterede COVID-19-smittede er i Grønland, bør det efter instituttets opfattelse nøje overvejes, om begrænsninger i indsatte og tilbageholdtes adgang til besøg, kan anses for rimelige foranstaltninger.

Hvis der ikke aktuelt eller fremtidigt på baggrund af de foreliggende oplysninger forventes at være behov for at indføre begrænsninger over for indsatte og tilbageholdte i Grønland som led i indsatsen mod COVID-19 f.eks. i adgangen til besøg, så kan det efter instituttets opfattelse tale for, at der alene indføres en mulighed for at fastsætte regler om helt eller delvist midlertidigt at afskære overførsel af forvaringsdømte fra Danmark til Grønland.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det nøje overvejes, om der er behov for en bemyndigelsesbestemmelse i kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland, som giver mulighed for midlertidigt at fastsætte regler om hel eller delvis afskæring af indsatte/tilbageholdtes adgang til besøg m.v.

Med venlig hilsen

Mikkel Lindberg Laursen

FULDMEGTIG

¹ Se også Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, Khoroshenko mod Rusland, sagsnummer 41418/04, dom af 30. juni 2015, præmis 106-109, tilgængelig her: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-156006>.